

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 3. De Motivis ex propagatione fidei catholicæ petitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

& ipsa prohibitio laboris servilis, missæque audiendæ præceptum, aliâque exercitia his diebus peragi solita, aptissima sunt ad cultum DEI promovendum, uti nemo negare potest. Jam verò instrumenta quoque similem aptitudinem habent, patet tum ex præstantia Altarium, vasorum, & vestium in sacrificio Missæ adhiberi solitorum; tum ex eorum munditia & benedictione, quâ prius ad Sacros usus Deo consecrati, profanis vasis secerni solent. Actiones verò nostræ Religionis Deo dignissimas esse, facilè quisque sibi persuadebit, quisque vel horarû publicarum recitationem, vel Sacramentorum administrationem, Sacrarum Reliquiarum venerationem, votorum, decimarum, & Oblationum constantem usum, opor- tum bonorum, & jejunii præcipuè, aliarumque castigatio- num corporis exercitium perpetuum & præcipuè ipsius SS. Missæ Sacrificii quotidianam oblationem accuratè persequerit, quorum nihil ferè apud Hæreticos reperitur. Certe- rum SS. ac præstantissimum Missæ Sacrificium si spectentur, sufficientissimam nostræ Religionis amplectendæ, & contra- riæ cujuscunque rejiciendæ causam præbere possit; cum om- nium DEVS tam in lege naturæ, quam Mosaica nullum aliud cultum magis ab hominibus requisierit, quam illum, qui per Sacrificia exhibetur, meritò credi potest, eum in sola gratia lege hunc cultum non abrogare, sed potiùs, sicut hæc lex in- finitis quodammodo modis legem naturæ & Scriptam ante- cedit, ita Sacrificium quoque infinities perfectius, quale ob- strum est Missæ Sacrificium, substituere voluisse; atque ab om- ni contrarias omnes sectas, cum omni Sacrificio reali carens, jure de falsitate Religionis suspectas ceteri posse. Ipsius quoque nique cæremonias, quæ in Ecclesia adhibentur, ad eandem DEI cultum aptissimas esse, facilè ex earum honestate, digni- tate, sanctitate, & significatione colligi potest.

§. III.

De Motivis ex propagatione fidei Catho-
licæ peritis.

I. Etiam hoc motivum non modicam, imò majorem vim habet ad veritatem fidei Catholice demonstrandam; cum enim DEVS omnes homines sal-

scribi, & ad agnitionem veritatis venire velit, rectè colligitur, cum pro hoc sine obtinendo efficacem aliquem modum, quo fides Catholica promulgari per totum orbem facile posset, providere, suæque Ecclesiæ communicare debuisset, qualis quidem est miraculorum patratio, ex quo proinde sequens argumentum fieri potest.

II. Illa fides meritò ut vera agnoscitur, & approbatur, quæ innumeris, & manifestis miraculis est probata & propagata: atqui sola fides Catholica est talis, ergo. Conclusio est legitima, si primæ duæ propositiones efficaciter probentur, quod quidem non difficulter præstari potest. Nam primæ quidem propositio, quòd miracula sint efficacissimum medium probandi & propagandi Religionem, seu doctrinam à DEO revelatam esse ostendendi, patet 1. ex S. Scriptura & S. Patribus, qui miracula nunc signa, nunc testimonia DEI vocant. Sic Christus Joan. 5. dixit: *Ego habeo testimonium meum Ianne; opera enim, quæ dedit Pater, ut perficiam ea, ipsa sunt, quæ facio, testimonium perhibent de me.* Item Joan. 14. *Non creditis, quia ego in Patre, & Pater in me est: alioquin propter opera ipsa credite. Amen, amen dico vobis, qui credit, opera, quæ ego facio, & ipse faciet, & maiora horum faciet.* Illud S. Augustinus l. de utilit. cred. c. 16. ait: *Sicut in primis humano verba nova vel minùs usitata moderatè ac decenter dispersa splendorem acunt; ita in factis mirabilibus conparatur aliquid significantibus quodammodo luculentior est divina eloquentia.* Hinc & S. Macarius, ut refert Cassianus l. 1. c. 3. cum Hæretico disputans ajebat: *Non est in veritate Regnum DEI, sed in virtute; eamus igitur ad sepulchra, ad invocemus; ostendamus ex operibus fidem nostram, ut manifestissimè rectè fidei documenta ejus testimonio declaremus.* Patet 2. eadem majoris veritas ex ipsa necessitate miraculorum; quid enim magis à Famulo quodam aut Legato, qui nomine Domini varia, & gravis momenti negotia committuntur à Subditis perficienda proponit, requiritur, quàm litteras sigillo Domini sui confirmatas exhibeat? quidni ego periter ab iis, qui ad fidem veram DEI jussu amplectentur, persuadere homines volunt, ejusmodi sigillum exigant? quod autem aliud, certiusque sigillum ostendi potest, quam

quàm miracula quæ solus DEVS facere tanquam causa principalis potest, in confirmationem fidei patrata? fingamus sanè tempore illo, quo S. Franciscus Xaverius in India Evangelium prædicare incepit, cum illo Lutheranorum prædicantem in Indiam se contulisse, & utrumque publicè coram Indis dixisse, se à DEO missum fuisse, ut verum Evangelium ipsis annunciet; quo, quæso, indicio colligere poterint, unum vel alterum esse verum DEI Legatum, nisi alteruter illorum talia opera in confirmationem fidei patratis quæ solis humanis viribus effici non potuissent? Certè si omnes omnino missiones DEI à condito orbe factæ inspiciantur, omnes ejusmodi signis confirmatæ reperientur; sic Moyses missionem suam Ægyptiis, sic Christus Judæis, sic Apostoli Gentibus; sic Recentiores sancti variis Populis probantibus. Idque adèò necessarium etiam ipse Lutherus censuit, ut in Germ. Wittenb. f. 245. §. 1. dixerit, Populum diligenter instruendum ac monendum esse, ut nullum Evangelii Prædicatorem recipiat, quem non priùs quærant, quis cum miseris ubi sint literæ & sigilla, quibus missionem suam confirmant ubi sint miracula, quæ ostendant, cum legitimè à DEO missum fuisse?

III. Jam verò minor propositio, quòd videlicet Catholica religio & fides ejusmodi miraculis sit confirmata patet ex quadruplicis generis miraculis in ejus confirmationem patratis, videlicet ex futurorum varidicis prædicationibus, ex ejectione malorum spirituum ab Energumencorum corporibus, curatione miraculosa variorum morborum, mortuorum suscitatione, quorum singulorum generum veritas & testatissima exempla affert Bellarminus to. 2. l. 4. c. 6. Coccius to. 2. l. 8. a. 13. & plurimi alii Scriptores. Cum cum quidem ejusmodi miraculum patrâsse comperiant, potius illa, quæ patrare conati sunt, pessimè ipsi successerint. Uti idem Bellarminus l. 4. c. 14. de not. Eccl. & Thomas Aquinas de sign. Eccl. l. 5. c. 2. variis exemplis confirmant. adèò ob hoc argumentum meritò Richardus de S. Viti l. 1. de Trin. c. 2. dixerit: *Domine, si error est, à te decepti sumus, nam ista in nobis tantis signis & prodigiis confirmata, & talibus, quæ non nisi per te fieri possunt,*

IV. Neque obstat 1. Quòd nonnunquam etiam à simplici-
 bus patra sciatur; nam vel talia miracula vera non fue-
 runt, uti postea ex falsitate eorum detecta constabat; vel cer-
 te non nisi ad confirmationem veteris alicujus doctrinæ pa-
 trata fuerunt; nunquam autem DEVS hominibus malis ad
 novos articulos miraculis probandos adfuisse legitur; mul-
 to minus autem permisisse, ut Dæmon talia operaretur; alio-
 qui enim utique idem Dæmon in aliis etiam sectis ad sedu-
 cendos homines talia miracula patraret; &, si id fieret, malè
 Christus dixisset, ut, si sibi credere non vellent Judæi, operi-
 bus crederent, cum statim Judæi respondere potuissent, etiam
 Diabolum talia opera patrare posse, atque adeò ex operibus
 ejus doctrinæ veritatem colligi non posse.

V. Neque obstat 2. quòd juxta communem SS. Patrum
 & Doctorum sensum miracula modò exigì non debeant, cum
 fides nostra jam ante per miracula sufficienter sit probata;
 nam &, saltem tunc, quando novis & incognitis Gentibus ea
 fides predicabatur, ea fuisse necessaria, id quod à nostræ fidei
 promulgatoribus, non autem à sectariis unquam est præsti-
 tum. Deinde verò cum semper etiam novi & novi Fideles
 nascantur, quibus difficile accidere potest, ut, quæ à Majori-
 bus vel Pastoribus audiunt, firmissimè credant, ad providen-
 tiam ac suam gubernationem DEI spectat, ut semper hanc
 miraculorum gratiam Ecclesiæ suæ relinquat, non quidem, ut
 quisvis Pastor aut Apostolus miracula talia faciat, sed tamen
 semper alicui sancti Viri aut Fœminæ in Ecclesia reperian-
 tur, qui talia miracula vel ipsi patrârint, vel certè ad DEI,
 sanctorumque invocationem, vel reliquiarum & aliarum re-
 ligiosarum religionum usum sint experti.

§. IV.

De motivis ex conservatione veræ fidei
 petitis.

I. Ut hic modus argumentandi èlariùs cognoscatur, sup-
 ponendum est, DEVM ob varias causas, sed tres præcipuè
 permisisse, ut variz in Ecclesia sua hæreses nascerentur. 1.
 in peccatorum à Fidelibus commissorum; sicut ma-
 ledicta